

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA 2015/148, 149 & 150
6. marts 2015
Juliane Henningsen

Siunnersuut uunga: Inatsisartut Suleriaasiata allangortinneqarnera (UPA2015/148).

Siunnersuut uunga: Naalakkersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, uu. qqqq 2014-imeersoq (UPA2015/149).

Siunnersuut uunga: Inatsisartunut Naalakkersuisunullu il.il. ilaasortat aningaasarsiaqartitaanerat il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, uu. qqqq 2014-imeersoq (UPA2015/150).

(Tamarmik Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit saqqummiunneqartut)

Innuttaasut sinnerlugit maani issiasinnaagatta maani inersuarmi naammassineqartartut pitsaasuunissaannut innuttaasullu atugarisaannik pitsaanerulersitsinissaannik pisussaaffeqarpugut.

Isummersornerit assigiinngitsut timalersorneqassappata; maani sulinermit maleruagassat ullutsinnut naleqquttuusariaqarput, minnerunngitsumillu innuttaasunut soqutiginaartumik ajornaquteqanngitsumillu malinnaavigineqarsinnaanissaat pingaaruteqarpoq.

Inatsisartuni sulineq taamaallaat maani inersuarmi sulliviuneq ajorpoq. Ataatsimiititaliat ukioq kaajallallugu suleqatigiilluarnermikkut angusaqarluartarput.

Isumarput malillugu ataatsimiititaliaqarneq tamakkiisumik eqqartuiffigineqartariaqarpoq.

Partiit Inatsisartuni ilaasortaataqartut tamarmik ataatsimiititaliani ilaasortaataqarsinnaanerat tamakkiullugu anguniartariaqarparput. Maannamut tunngavigisatsinnut d'hondts metodemit pitsaanermik najoqqutassamik nassaarniaqatigiittariaqarpugut. Taamatullu ataatsimiititaliani siulittaasuutitaqartarnerup partiinit naalakkersuisuutitaqartunik kiisalu illuatungiliuttut partiivini avinneqartarnissaat anguniartuarparput. Tamatumunnga partiit sinneri arlaatigut naaperiuteqarnissaat kissaatigaarput.

Ataatsimiititaliat ilaanni ilaasortat tallimaniit arfineq marlunnut amerlillugit maannamut misileraavigineqarsimalermata; Inuit Ataqatigiinnit aqqissuussineq periarfissaaginnassasoq inassutigerusupparput. Siornatigut assersuutigalugu ilaqutariinnermut ataatsimiititaliaq immikkut tallimanik ilaasortaqaqarsimavoq kiisalu peqqissutsimut ataatsimiititaliaq aamma tallimanik ilaasortaqaarluni. Maannakkut susasaqarfiit taakku marluutillugit ataatsimiititaliaq

ataaseq arfineq marlunnik inuttaqarpoq; tamannalu Inatsisartut suleriaasitsinni periarfissaa-ginnartariaqarpoq.

Maannamut ataatsimiititalit pingasut taamannak inuttalersugaapput; naliliinerivarput tamanna ingerlalluarmat attattariaqaripput.

Taamaattumillu aamma aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq kiisalu akileraartarnermut akitsuusiisarnermullu ataatsimiititaliaq qangatut immikkuuleqqissanersut nalilivigeqquneqar-mat tamatumunnga isumaqataangilagut.

Ataatsimiititaliani sulinngiffeqartoqartillugu sinniisussanik atuisarnerup eqaatsumik aaqqiivigi-neqarsinnaalerneranik siunnersuut iluarisimaarnarpoq. Tamatumunngalu ilanngullugu piffissami sivikitsumi Inatsisartunut Ilaasortanut sinniisut, sinniisuuffigisamik ataatsimiititaliani ilaasortaaffiinut isertarsinnaanissaat malittarisassanut ilanngutsikkusupparput. Taamatullu teknikkikkut suleqatigiit iluanni sinniisoqartarnerup eqaatsumik aaqqinneqarnissaa kissaatigaarput.

Siunnersuutit ilagaat Inatsisartut inatsimmi allassimasumik piumasaqarsinnaalissasut ataatsimiititalianit apeqqutit Naalakkersuisunit allakkatigut akissuteqarfigineqarnissaannik. Tamanna pissusissamisoorpoq.

Ullumikkut suleriuseq malillugu siunnersuutit maani inersuarmi oqaluuserineqartut ilaat ataatsimiitsitalianut innersuunneqartarput ilaallu innersuunneqanngitsoortarlutik. Siunnersuutit ataatsimiititalianut innersuunneqaraangata partiit ilaasortaataat isummamikkut naapin-niartarput, ilaatigullu siunnersuutit sukumiinerusumik misissuivigineqarnerat pislarluni. Ataatsimiititaliat Inatsisartut sulinerannut pingaarutilerujussuupput, isumaliuutissiissutillu Naalakkersuisut suleriaqqinnissaannut aamma pituttuisarnerat immiini suliat naammassineqarnissaannut qulakkeerinneqataasarpoq.

Taamaattumik ataatsimiititaliat pinngitsooratik isumaliuutissiissuteqartussaataanerata atorunnaarsinneqarnissaanik siunnersuut isumaqatiginngilarput. Soorunami Inatsisartut siunnersuummik ataatsimiititaliamut suliakkiippata suliaasaq naammassineqartariaqarpoq.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittarnerit aamma nutarsarniarneqarput, siunissami apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutit pinngitsooratik Inatsisartut oqaaseqaatissaannut siunnersuummik ilaqartinneqartalissasut siunnersuutaavoq; tamatumunnga siumoortumik aalajangeereertarneq eqqarsarnartoqartipparput suleriaatsinillu piumaannerulersitsisussatut isigalutigu. Toqqammavigisarpummi parlamentarisme tassaavoq oqaloqatigiinneq ammasumillu oqallittarnikkut politikkimik ingerlatsineq. Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuutinik tunniussisarneq ataavartumik pisinnaangornissaa siunertarineqarmat taperserparput. Tassunga Inuit Ataqtigiit isumaqataavugut pingaartikkatsigu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnerit massakkorpiaq inuiaqatigiinni oqallisaasunik aallaaveqartarnissaat.

Siunnersuutit qulingiluaat nalilersorluagassaavortaaq, siunnersuutit Inatsisartut ukiuata naanerani inaarutaasumik akuersissutigineqarsimanngitsut imaaliillaannaq atorunnaar-tarnissaat siunnersuutaammat; tassunga siunnersuummut Naalakkersuisut isumaqataanatik nalunaarmata isumaqatigaagut. Siunnersuutimmi suulluunnit Inatsisartut akuersaarlugillu itingartittassagaat suleriaatsimi ersarissumik allaqqasariaqarpoq.

Maannamut atuuffinnik nammineq kajumissutsimik nalunaarsuisarnerup pinngitsoorani nalunaarsuisussaannermik taarserneqarnissaa tapersorsorparput, ammanerusumik ingerlatsinissaq anguniartuaratsigu. Kinguneqartitsisarnissamut tunngassutillit isumaliorpugut partiit eqqartorluartariaqaraat inerniillutillu. Tamatumanilu Naalackersuisut akissuteqaataanni siunnersuummut naliliinerat isumaqatigaarput.

Oqaaseqarnissamut periarfissat allannguutissaat aningaasanut inatsisissap oqaluuserineqarnerani sivitsuinissaq isumaqatigaarput, kiisalu tatiginninnginnermik taasisoqassatillugu aamma oqaaseqarnissamut periarfissat aalajangersaavigineqarnissaat pissusissamisoortutut isigalugu. Minutsilli killiuliunneqarsimasut annikiginarput; immikkorluinnaq aatsaat pisoqartillugu tatiginnikkunnaarnermik taasisitsinerit pisarmata. Piffissaqarluarluni suliat taamaattut suliarineqartariaqarmata siunnersuutigaarput...

Inuit Ataqtigiinnit inassutigaarput siunnersuutit tamaasa Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamit nalilersuiffigineqassasoq kiisalu siunnersuutigissallugu Inatsisartut isumasioqatigiisinneqassasut suleriaaseq pillugu isummersornissamut periarfissagissaarlutik, tamatumanilu Inatsisartuni ilaasortatut sulinerup qanoq iliornikkut ilaqutariittut inuunermut tulluarsarneqarsinnaanera aamma tigussaasumik oqallisigiumallugu.

Politikkikkut siunnersuutigisarsimasarput ataatsimiititaliami pissaaneqarnerup siammarnernissaa suli anguniagaraarput, taamaattumillu siulittaasup tullii illuatungiliuttuneersuunissaanik isumaqatigiissusiornissamik arlalerarluta siunnersuutigaarput, neriuppugullu partiit allat tamanna eqqarsaatigeqqikkumaassagaat.

Inatsisartutigut Naalackersuinikkullu sulineq paragraffiinnarnik aalajangersugaanngilaq – aamma inatsisartuulluarneq naalackersuisuulluarnerlu ingerlanneqartariaqarput.